

(EL), René Skau Björnsson (S), Kirsten Brosbøl (S), Lotte Bundsgaard (S), Anne Baastrup (SF), Poul Erik Christensen (RV), Per Clausen (EL), Lone Dybkjær (RV), John Dyrby (S), Charlotte Fischer (RV), Steen Gade (SF), Pia Gjellerup (S), Mette Gjerskov (S), Ole Glahn (RV), Lene Hansen (S), Torben Hansen (S), Magnus Heunicke (S), Høgni Hoydal (TF), Karen Hækkerup (S), Klaus Hækkerup (S), Marianne Jelved (RV), Lene Jensen (S), Karen J. Klint (S), Jeppe Kofod (S), Thomas Krog (SF), Per Kaalund (S), Bjarne Laustsen (S), Jens Christian Lund (S), Rune Lund (EL), Mogens Lykketoft (S), Anne-Marie Meldgaard (S), Bjørn Medom Nielsen (S), Holger K. Nielsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Johs. Poulsen (RV), Rasmus Prehn (S), Kamal Qureshi (SF), Simon Pihl Sørensen (S), Villy Søvnald (SF), Arne Toft (S), Jens Peter Vernerisen (S), Margrethe Vestager (RV), Jytte Wittrock (S), Morten Østergaard (RV) og Frank Aaen (EL).

Hverken for eller imod:

Ingen.

Fraværende:

Poul Andersen (S), Gitte Lillelund Bech (V), Bendt Bendtsen (KF), Majbrit Berlau (EL), Colette L. Brix (DF), Morten Bødskov (S), Ole Vagn Christensen (S), Bente Dahl (RV), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mikkel Dencker (DF), Lene Espersen (KF), Claus Hjort Frederiksen (V), Elisabeth Geday (RV), Carsten Hansen (S), Eva Kjer Hansen (V), Poul Henrik Hedeboe (SF), Connie Hedegaard (KF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Morten Homann (SF), Svend Erik Hovmand (V), Rikke Hvilshøj (V), Bertel Haarder (V), Frank Jensen (S), Kristian Jensen (V), Mogens Jensen (S), Lars-Emil Johansen (SIU), Per Ørum Jørgensen (KF), Anfinn Kallsberg (FF), Naser Khader (RV), Pia Kjærsgaard (DF), Kuupik Kleist (IA), Pia Kristensen (DF), Henrik Sass Larsen (S), Martin Lidegaard (RV), Lars Christian Lilleholt (V), Lissa Mathiasen (S), Christian Mejdahl (V), Kim Mortensen (S), Lone Møller (S), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Marion Pedersen (V), Thor Pedersen (V), Jan Petersen (S), Morten Helveg Petersen (RV), Anders Fogh Rasmussen (V), Lars Løkke Rasmussen (V), Troels Ravn (S), Jens Rohde (V), Helge Sander (V), Hans Christian Schmidt (V), Lise von Seelen (S), Niels Sindal

(S), Peter Skaarup (DF), Ole Sohn (SF), Ole Stavad (S), Frode Sørensen (S), Helle Thorning-Schmidt (S), Kristen Touborg (SF), Ulla Tørnæs (V), Jens Vibjerg (V) og Christian Wedell-Neergaard (KF).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning. (*Uro i salen og på tilhørerpladserne*).
Jeg må bede om ro i salen. Alle ytringer er ganske enkelt forbudt i denne situation.

Kl. 14.05

Den næste sag på dagsordenen var:
20) Fortsættelse af anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 66:
Forslag til folketingsbeslutning om at øremærke 12 uger af barselorloven til fædre.
Af Anne Grete Holmsgaard (SF), Kirsten Brosbøl (S), Lone Dybkjær (RV) og Majbrit Berlau (EL) m.fl.
(Fremsat 24/1 2006. Første behandling 2/3 2006. Betænkning 10/5 2006. Første del af anden behandling 18/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Støjberg (V):

Årsagen til, at jeg tager ordet her ved andenbehandlingen af dette forslag, er, at jeg vil advare oppositionen imod at sætte det til afstemning. Jeg tror nemlig, forslagsstillerne ikke er helt klar over, hvad forslaget egentlig vil betyde, hvis det bliver vedtaget, og da jeg ikke vil lokke oppositionen længere ud på den tynde is, den i øjeblikket bevæger sig på, vil jeg benytte lejligheden til at advare den.

Hvis dette forslag bliver gennemført, vil det betyde en direkte og betydelig forringelse af den fleksible barselorlov. Med forslaget vil oppositionen med ét slag fratage de danske børnefamilier muligheden for at indrette sig frit og fleksibelt.

Vi gennemførte i 2002 den fleksible barselorlov, som jo giver barnets moder ret til 14 ugers orlov og faren ret til 2 ugers orlov, mens de sid-

ste 32 uger er til fleksibel fordeling mellem moren og faren. Det er altså en helt fleksibel ordning, som allerede nu har været til stor gavn og glæde for mange tusinde danske børnefamilier, men det forslag, som oppositionen måske lige om lidt vil sætte til afstemning, vil forringe deres muligheder.

Forslaget vil ikke bare øremærke 12 uger til faren – nej, hvis han ikke tager de 12 uger, bortfalder de 12 uger af barselorloven. Eller sagt med andre ord: Hvis de danske børnefamilier ikke vil makke ret, som Socialdemokraterne, SF, De Radikale og Enhedslisten vil have det, skal politikerne på Christiansborg nok komme efter dem og fratage dem muligheden for at være sammen med deres børn. Det er en fuldstændig forældet tankegang, der ligger bag dette forslag, det er simpelt hen udtryk for en trang til at detailstyre helt ned på familieniveau, som ærlig talt ikke hører hjemme i 2006, hvor friheden og fleksibiliteten har sejret.

Dette beslutningsforslag er en direkte forringelse af de rammer, som vi lagde, da vi vedtog den fleksible barselorlov i 2002, og jeg ser altså kun to muligheder: Enten trækker oppositionen forslaget nu, fordi det er gået op for den, at det er noget makværk, den har fået sat i søen, eller også sætter oppositionen forslaget til afstemning, vel vidende at det er en direkte forringelse af de barselorlovregler, vi har i dag.

Sluttelig vil jeg gerne sige, at vi i Venstre også har været utilfreds med forløbet af sagen, og her tænker jeg selvfølgelig på det forkerte svar, ministeren kom for skade at give Folketinget. Det er selvfølgelig helt utilfredsstillende, når noget sådant sker ved behandlingen af et beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Man skal jo høre meget fra denne talerstol, f.eks. at der i dagens Danmark skulle være et frit valg om, hvem der skal tage barselorlov. Det er jo meget pudsigt, for det frie valg er ikkeeksisterende, og det betyder, at i dag er det sådan, at ca. 94 pct. af al barselorlov bliver taget af kvinder og 6 pct. af mænd.

Men hvis vi nu prøver at forholde os til virkeligheden og prøver at se på de erfaringer, der faktisk ligger til grund for det meget berømmelige svar, som ministeren ikke rigtig kunne finde frem til i første omgang, nemlig om udviklingen efter at man har øremærket barselorloven i Island, Norge og Sverige, vil jeg godt spørge Ven-

stres ordfører: Er det ikke korrekt, at øremærket barselorlov til fædre ikke har betydet, at der bliver taget mindre barselorlov, men blot at den er blevet mere ligeligt fordelt mellem mænd og kvinder i Island, Norge og Sverige, end den er i Danmark?

Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi forholder os til, hvilket årti vi lever i. Vi lever altså i år 2006, hvor det simpelt hen er friheden og fleksibiliteten, der har sejret, og derfor synes jeg ærlig talt, det er lidt underligt at fremsætte et beslutningsforslag som dette fra oppositionens side, der vil baste og binde de danske børnefamilier. Vil man ikke lige præcis makke ret, som oppositionen vil, fratages man gode muligheder for en fleksibelt fordelt barselorlov.

Det er da klart, at i de lande, hvor man øremærker barselorlov og vil fratage folk muligheden for overhovedet at tage den orlov, hvis de ikke makker ret, alt efter hvad det til enhver tid siddende flertal i et parlament måtte mene, tvivler man jo fædrene hjem på barselorlov, og det er simpelt hen det, vi ikke ønsker. Vi ønsker en fri og fleksibel barselorlov, nøjagtig som vi har den i dag.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu bad jeg jo ikke Venstres ordfører om at gentage det sludder fra før om den frihed, som ikke eksisterer i dagens Danmark, den frihed for mænd til at tage en større del af barselorloven, som er ikkeeksisterende i Danmark i dag.

Jeg bliver nødt til at gentage mit spørgsmål for at prøve at få et svar på det. Er det ikke korrekt, at i de lande, hvor man har gennemført en øremærkning af barselorloven til fædre, har det betydet, at fædre tager en større del af barselorloven, men ikke mindre frihed i form af, at der bliver taget kortere barselorlov? Fordelingen er bare blevet bedre. Er det ikke korrekt, og fremgår det ikke også af svaret fra ministeren til udvalget?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg kan jo i hvert fald høre, at der er stor forskel på, hvad hr. Arbo-Bæhr og Enhedslisten opfatter som frihed, og hvad jeg som medlem af Venstre opfatter som frihed. Hvis friheden består i, at

man tvinger fædre hjem på barselorlov, ja, så har de fået mere frihed, for så har man jo fået dem til at tage mere orlov. Men det, jeg definerer som frihed, er, at det skal være op til fædre og mødre selv at fordele orloven, men at vi som politikere selvfølgelig skal give gode rammer og gode betingelser for at tage barselorlov.

Efter min definition er friheden størst med det, som vi vedtog i 2002, nemlig en fri og fleksibel barselorlov, hvor 14 uger er til kvinden, 2 uger til manden og hele 32 uger til fri og fleksibel fordeling mellem manden og kvinden. Det er frihed i år 2006, må jeg sige til hr. Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Venstres ordfører mener, at oppositionen befinder sig i et andet årti end nutiden, men man kunne måske spørge, om det ikke netop er oppositionen, der i dette tilfælde er repræsentant for den moderne tilgang til spørgsmålet, der netop handler om at sikre, at vi i 2006 også i realiteten når dertil, hvor der er opnået reel ligestilling i familierne. Det er faktisk det, der er baggrunden for, at vi har fremsat forslaget, og det er også baggrunden for, at vi sætter det til afstemning, for vi synes, det er et enormt vigtigt forslag, der vil få stor betydning for ligestillingen i det danske samfund.

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, som siger, at vi skal sikre, at rammerne er rigtige: Når man ser på de resultater, der er kommet ud af den såkaldt fleksible ordning, som regeringen har indført – her tænker jeg på de supplerende svar, som ministeren oversendte til Folketinget i sidste øjeblik, inden den fortsatte andenbehandling var sat på dagsordenen – viser det sig jo, at det ikke er 3,6 uger, som vi fik at vide i første omgang, men kun 2,6 uger, danske mænd i gennemsnit tager barselorlov. Mener Venstres ordfører, at det er tilfredsstillende? Og mener Venstres ordfører, at det er at give rigtig gode rammer for familierne?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg kan fuldstændig bekræfte over for den socialdemokratiske ordfører, at Venstre mener, at det er de bedste og mest fleksible rammer, man overhovedet kan give de danske børnefamilier, når det handler om barselorlov: 32 uger til fuldstændig fleksibel fordeling mellem manden og kvinden.

Når det så er sagt, skal der ingen tvivl herske om, at også jeg ønsker, at mændene skal tage mere barselorlov, end tilfældet er i dag. Jeg ønsker bare ikke, at vi skal tilbage til en 1968-tankegang, hvor fædre skal tvinges hjem. Nej, jeg ønsker frihed, jeg ønsker fleksibilitet, og det synes jeg ærlig talt også Socialdemokraterne skulle tage at ønske sig, for vi lever altså i 2006. Nogle gange kunne man tro, at Socialdemokraterne tror, at vi lever i et helt, helt andet årti, men i dag er det altså friheden, der har sejret.

Kl. 14.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Kirsten Brosbøl for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Det er sjovt, så forskellige opfattelser man kan have af det spørgsmål.

Landene rundt om Danmark begynder jo i høj grad at kigge mod de nordiske lande, som har indført øremærket fædrebarselorlov. Vi har lige oplevet – faktisk mens forslaget blev behandlet i udvalget – at Tyskland nu også har indført øremærket fædrebarselorlov, så det kunne jo godt være, at Danmarks regering skulle prøve at se sig lidt omkring og se, hvad der foregår rundt omkring i verden, og hvad andre regeringer rundt omkring opfatter som en moderne tilgang til spørgsmålet.

Det er helt tydeligt, at vi er fuldstændig uenige om, hvad der er en moderne tilgang til barselområdet, så det tror jeg sådan set ikke vi kommer videre med her i dag. Men det er bare vigtigt, at vi får sendt et klart signal om, hvad vi fra oppositionens side opfatter som en moderne tilgang til spørgsmålet.

Venstres ordfører siger, at regeringen også er enormt optaget af, at vi skal have længere fædrebarselorlov i Danmark, og jeg har også bemærket, at ministeren har udtalt, at han er bekymret over, at det faktisk er fædrene, der oplever den største tilbagegang i det antal uger, der tages, så jeg vil godt spørge Venstres ordfører: Hvad er det helt konkret, regeringen forestiller sig, der kan gøres? Når vi nu ved, at øremærkingen faktisk virker, var det så ikke en idé at begynde at se lidt på, hvad der egentlig kan skabe resultater, frem for hvordan man bare kan bevare status quo?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg ved, at socialministeren agter at sætte et arbejde i værk for at få undersøgt hele området og se på, hvad det er, der kan få fædre til at tage mere barselorlov. Det synes jeg er en rigtig god idé, for der skal overhovedet ingen tvivl være om, at vi også i Venstre ønsker, at fædre skal tage mere barselorlov, end de gør nu.

Men jeg synes også, at min vigtigste opgave som politiker er at stille de bedste rammer og de bedste betingelser til rådighed, og jeg synes ikke, at det verdensbillede, som Socialdemokraterne og den øvrige opposition går ind for, og som forslaget her er udtryk for, er det rigtige. Tværtimod går jeg ind for frihed og for fleksibilitet, også når det gælder barselorlovens fordeling mellem kvinder og mænd.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Man kunne jo spørge sig selv, om Venstres ordfører befinder sig i det rette århundrede, for virkeligheden er jo, at ser man på, hvordan fædre har det, er der jo rigtig mange af os fædre, som gerne vil have barselorlov, og som gerne vil bruge muligheden for at være sammen med vores børn. Men sådan som forholdene er i dag, er der arbejdsgivere, som ser ned på mænd, der tager barselorlov, og vi har også nogle økonomiske forhold, som gør, at familierne taber flere penge, hvis det er manden, der går hjemme, end hvis det er kvinden, der går hjemme.

Er det ikke korrekt, at i dag bliver en families mulighed for selv at vælge, hvorvidt det er manden eller kvinden, der skal være hjemme sammen med barnet, forhindret af en masse barrierer? Forslaget lægger netop op til, at den mulighed skal være reel; det giver nemlig frihed for familierne til at vælge, om det er faren eller moren, der skal gå hjemme uden at blive forhindret af nogen af de barrierer, der i dag gør, at fædres mulighed for at gå på barselorlov er meget ringere end mødres.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg er simpelt hen bange for, at hr. Kamal Qureshi ikke kender forslaget godt nok, for friheden i det forslag, som oppositionen har fremsat, ligger i, om manden vil tage 12 ugers barselorlov eller ikke vil tage 12 ugers barselorlov. Hvis han ikke tager de 12 uger, bortfalder de helt, så friheden i forslaget ligger i, at man kan

vælge, om man vil miste 12 ugers, dvs. 3 måneders samvær med barnet. Det er den frihed, familierne er stillet over for med dette forslag.

Så vil jeg godt sige, at forslaget jo er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse, som bl.a. DJØF har lavet, og som hedder »Barsel og karriere«. Her har man netop spurgt mændene, om de finder, at arbejdsgivernes holdning er en barriere for den rette fordeling, og så skulle man jo tro, at de ville sige: Ja, det er arbejdsgiverne, der er en forhindring. Men det er der kun 6 pct. der siger. 6 pct. af dem, der har været med i undersøgelsen, siger, at arbejdsgiverne er en barriere for, at de kan tage mere barselorlov, og så smuldrer argumenterne for beslutningsforslaget jo fuldstændig.

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det er godt nok noget kraftigt skyts, der bliver affyret i en situation, hvor et forslag lægger op til at give fædre nogle rettigheder, som de kan hævde over for deres arbejdsgivere, og som kan gøre det lettere for dem at sige: Det er altså vores ret at være sammen med vores børn. Tilsvarende kunne man jo også sige om de uger, der er reserveret moren, at hvis hun ikke tager dem, bortfalder de, så der er jo flere muligheder.

Men det, vi i hvert fald meget tydeligt kan konstatere – det viser undersøgelse efter undersøgelse – er, at i dag har mænd et større ønske om at være meget mere sammen med deres børn, end de nogen sinde før har haft, og de føler, at de muligheder, der er, kan de ikke udnytte godt nok. Fru Inger Støjberg snakker om, at hun tror, at der er nogle, der vil tilbage til 1968, men virkeligheden i 2006 er, at fædre meget hellere vil have barselorlov i dag, end de ville i 1968, så her i 2006 er oppositionen faktisk kommet meget længere frem i sporet, end vi var i 1968.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg er glad for, at ordføreren for SF mener, at man i hvert fald er kommet videre fra 1968, men jeg ved nu ikke, om man er havnet i år 2006.

Men jeg vil bare bede SF's ordfører om at læse den rapport, som er hele grundlaget for det beslutningsforslag, som SF selv har været med til at fremsætte. Her står der altså sort på hvidt, at det kun er 6 pct. af mændene, der mener, at arbejdsgiverne er en barriere for at tage mere barselorlov, og jeg synes ærlig talt, det er skamme-

ligt, at man fremsætter et beslutningsforslag, hvis grundlag er så dårligt og fuldstændig smuldrer, hvis man begiver sig ud i at læse det materiale, der ligger til grund for det.

Så vil jeg også godt lige sige, at der jo er store danske virksomheder, bl.a. TDC, der har brugt mange kræfter på at få fædre til at tage mere barselorlov, så der foregår altså også noget ude omkring i de store danske virksomheder.

Jeg ønsker også, at fædre skal tage mere barselorlov. Derfor har vi givet hele 32 uger til fleksibel fordeling, og det er da en solstrålehistorie.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning til fru Støjberg.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er åbenbart regeringen, der har gjort alt godt inden for barselområdet. Men jeg vil helt principielt spørge fru Inger Støjberg, om det ikke er korrekt, at de 12 uger er specielt reserveret til moren, og at de bortfalder, hvis hun ikke tager dem.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Der er faktisk reserveret hele 14 uger til moren, for der er jo også det fysiologiske i det, at moren føder barnet og skal have tid til at restituere sig, så det synes jeg egentlig er helt naturligt. Selv om vi er i år 2006, kan man jo ikke sammenligne morens og farens rolle. Det er altså moren, der føder barnet, og derfor skal moren selvfølgelig også have nogle øremærkede uger til at restituere sig oven på fødslen. Det er klart nok, det er jo fuldstændig logisk.

Men nu har vi 1 års fleksibel barselorlov, og det synes jeg faktisk man skulle tage at glæde sig over, for det er den mest fleksible ordning, jeg overhovedet kender til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Lone Dybkjær for det sidste spørgsmål i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Ja, jeg er fuldstændig med på, at Venstre synes, at fleksibilitet og fritvalg og alt muligt andet er det vigtigste af alt, men jeg spørger bare om én ting: Hvorfor mener fru Inger Støjberg, det er så nødvendigt at reservere 12 uger til moren? De 2

uger er obligatoriske, dem skal hun tage af sundhedsmæssige grunde, men de næste 12 uger kan hun tage, hvis hun har lyst, og hvis moren ikke tager de 12 uger, falder de væk. Det vil sige, at der er en klar forskel mellem manden og kvinden, og derfor spørger jeg: Hvorfor er det logisk, at de skal være så øremærkede, at man tvinger moren til at tage dem? Hvis hun ikke tager dem, falder de jo væk.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg synes i hvert fald, vi lige skal have det faktuelle helt på plads, inden vi kommer for langt ud.
 Kl. 14.25

Det er jo sådan, at de 4 uger, før kvinden skal føde, er det faktisk kun kvinden selv, der har gavn af. Man får jo ikke meget ud af det, hvis faren tager dem, så det er ærlig talt logisk nok, at hvis kvinden ikke tager de 4 uger, bortfalder de. Faren har jo ikke særlig stor gavn af at gå hjemme i 4 uger, før moren føder. Det er da klart, at der skal være nogle øremærkede uger til moren. Det synes jeg er fuldstændig logisk, for der er også noget fysiologisk i det, og i øvrigt er der også nogle EU-regler, som jeg går ud fra at fru Lone Dybkjær også kender til.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg bliver altså noget harm på fru Inger Støjberg, når Venstres ordfører på den måde her fra talerstolen nedgør fædrenes rolle. Jeg har selv haft fornøjelsen af at være enlig far med al den barselorlov, jeg kunne få efter den gamle ordning, og jeg har siddet med den gamle sundhedsplejerske, der så mig hen over hovedet og spurgte, hvornår moren kom hjem.

Jeg synes, det er udtryk for den gamle og nedgørende tankegang, hvor fædre ikke var ligeværdige med mødre, og jeg vil spørge: Er det den tidsalder, fru Inger Støjberg vil tilbage til? Eller er det på tide, at vi også får fædre ind, så børnene helt fra fødslen faktisk har to ligeværdige forældre?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Der skal overhovedet ingen tvivl herske om, at vi i Venstre ønsker, at fædre skal tage mere barselorlov, og det er jo netop også derfor, vi har indført de regler, hvorefter der er hele 32 uger til fri fordeling mellem moren og faren.

Samtidig har vi jo også sagt gentagne gange, og jeg har i hvert fald sagt rigtig mange gange, at jeg synes, fædrene skal tage mere barselorlov. Det er jo også sådan, at mange store firmaer med TDC i spidsen har udviklet det program, som de kalder »Fars kram«, og som påskønner fædrenes indsats og animerer dem til at tage mere barselorlov.

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at fædrene tager mere barselorlov. Jeg tror, det er godt for både barnet, faren og familielivet, så jeg kan kun bekræfte SF's ordfører i, at det er rigtig godt, at faren tager mere barselorlov.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Venstres ordfører siger, det er i orden, at noget af barselorloven er forbeholdt mødrene, men at det ikke er i orden, og at familierne bliver bastet og bundet, hvis noget bliver forbeholdt fædrene.

Man kunne spørge: Er behovet ikke snarere omvendt? Er det ikke snarere fædrene, der på mange måder er presset væk fra barselorlov og er presset væk fra den kæmpe fornøjelse, det er at sidde med de små? Er der ikke behov for, at vi virkelig sætter ind og får rettet op på mange års forkert og uheldig behandling af fædrene? Er der ikke behov for, at vi som samfund og som Folketing siger: Indtil der forhåbentlig bliver fuld ligestilling mellem fædre og mødre, skal vi i hvert fald i en periode give fædre et ekstra spark bagi for at få dem til at komme hjem og holde barselorlov for børnenes skyld, fordi børnene har behov for både en far og en mor?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Der var behov for, at vi ændrede reglerne i 2002, for der var behov for en tidssvarende barselorlov – en barselorlov, der var fri, der var fleksibel, og som både moren og faren kunne få gavn af. Derfor ændrede vi reglerne i 2002. Vi tilrettede reglerne, så de passer til det århundrede, vi lever i, og ikke som man tænkte i 1968, og det er jeg ærlig talt rigtig glad for. Det var et kolossalt fremskridt for de danske børnefamilier. Der er tusinder af danske børnefamilier, der allerede nu har draget nytte af den frie og fleksible barselorlov, og det er jeg utrolig glad for.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi videre i ordførerrækken, og det bliver fru Kirsten Brosbøl.

Jeg har planer om at slukke afstemningslampe i ca. 20 minutter. Jeg tror, det varer en 20 minutters tid, inden afstemningen kommer, så man kan lige nå op til kontorerne og tilbage igen. Vi slukker i hvert fald lampen nu, og jeg tror, der bliver afstemning om ca. 20 minutter.

Kirsten Brosbøl (S):

Vi har under behandlingen af B 66 om øremærkning af fædrebarselorlov, som en samlet opposition har fremsat, været vidne til en mildt sagt noget besynderlig håndtering fra ministerens side.

Først fik vi et svar fra ministeren, der sagde, at det ikke havde været muligt at finde oplysninger om fordelingen af barselorlov mellem mænd og kvinder i de andre nordiske lande. Så var der en journalist, der ringede over til ministeriet, og pludselig kunne man godt finde den publikation, man havde stående på reolen, og man kunne også godt ringe til Danmarks Statistik for at få de oplysninger, som det kun tog et enkelt opkald at få fat i.

Kl. 14.30

10 minutter før den andenbehandling, der var på dagsordenen for nogle uger siden, fik vi så to supplerende svar fra ministeren – en fuldstændig uacceptabel behandling af Folketinget. Vi var derfor også nødt til at tage et samråd med ministeren, så vi kunne få rede på, hvad der var foregåetovre i ministeriet, og jeg tror nok, flere af os sad med en fornemmelse af, at det er noget vanskeligt at have tillid til de svar, der kommer fra familieministeren, især når man har været vidne til en sådan proces, som vi har været vidne til her.

Når vi så kommer til den indholdsmaessige del af sagen, som jo er den mest interessante, må vi jo sige, at de supplerende svar, ministeren sendte til os, med al ønskelig tydelighed viser, at i de lande, hvor man har øremærket et større del af barselorloven til fædrene, bruger de den sandelig også. Jo større øremærkning, desto større del af orloven tager fædrene. Samlet bliver der ikke nogen mindre barselorlov, nej, det betyder bare, at fædrene faktisk tager en større del af barselorloven, altså præcis det, som er hensigten med det forslag, der er fremsat af en samlet opposition.

Et af de supplerende svar, vi fik fra ministeren, viste, at de tal vedrørende danske fædres barselorlov, som vi hidtil havde troet på, jo var sat lidt højt. Det viste sig, at vi i realiteten er nede på, at danske fædre tager 2,6 ugers orlov,

og at andelen af den samlede barselorlov er faldende. Ministeren har udtalt til pressen, at han mener, den nedadgående tendens er bekymrende, men det er altså tilsyneladende ikke noget, der får ministeren til at genoverveje at benytte det mest effektive redskab, nemlig en øremærkning. Det kunne være interessant at høre, hvilke tricks ministeren så har i ærmet for at sikre, at danske fædre tager mere barselorlov.

Mens Folketinget har behandlet beslutningsforslaget her, er der kommet en ny svensk rapport, der viser, at det ikke blot har haft en positiv indvirkning på familielivet. Der bliver nemlig færre skilsmisser i de familier, hvor fædre tager mere barselorlov, og det giver sandelig også en bedre livskvalitet og en bedre sundhed. Folk lever simpelt hen længere i de familier, hvor fædre tager en større del af barselorloven, og de lever et sundere liv. Jeg synes også, det må være logik for perlehøns, at når man deles mere om ansvaret og opgaverne i hjemmet, bliver begge forældre mindre stressede. De får mere overskud i hverdagen, de får simpelt hen et bedre liv, og det er også det, vi hører fra de fædre herhjemme, som rent faktisk tager barselorlov.

Også andre lande har luret på de nordiske erfaringer. Som jeg nævnte før under de korte bemærkninger, har også Tyskland netop indført øremærkning af barselorlov. Vi er faktisk snart omringet af lande, hvor fædrebarselorlov er en naturlig del af hverdagen for nybagte forældre, og det er trist, at Danmark på den måde skal halte bag efter udviklingen og hænge fast i et konservativt mønster, hvor det er mor, der tager sig af tingene derhjemme.

Desværre lærer ministeren ikke af de gode erfaringer fra andre lande, men fastholder sin principielle afvisning af forslaget uden at skele til de positive erfaringer, som andre har gjort – erfaringer, som viser, at barnet skal have ret til to forældre, at det er den bedste start på et barneliv at have begge forældre hos sig og få skabt de tætte bånd til begge forældre fra livets start, og at det er godt for fædre at gå hjemme og tage sig af barnet i dets første leveår, fordi det giver en tættere tilknytning og en bedre livskvalitet. Det giver så sandelig også et bedre arbejdsliv, det viser undersøgelser her fra Danmark.

Det er også godt for mødrene. Vi kan se, at en mere ligeligt fordelt barselorlov betyder, at ligestillingen i hjemmet bliver langt bedre, og dermed får kvinderne også mulighed for at give den en ekstra skalle på arbejdsmarkedet.

Vi må sige, at også på dette område må ideen om Danmark som foregangsland siges at være gået fløjten, og vi må stærkt beklage dels processen ved behandlingen af dette forslag, hvor ministeren fra starten undlod at give Folketinget de korrekte oplysninger og først fandt dem frem, da en journalist ringede, dels ministerens manglende lydhørhed over for gode argumenter og erfaringer fra andre lande.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke nogen spørgsmål, og så er det hr. Kamal Qureshi som ordfører. Taletid op til 10 minutter.

Kl. 14.35

Kamal Qureshi (SF):

Det kan jo godt minde lidt om den film, som handlede om tilbage til fortiden eller tilbage til fremtiden, eller hvad det nu var, når man her i 2006 skal høre en diskussion, hvor nogle af de ting, der bliver sagt fra Venstres ordfører heroppefra, er, at det jo er naturligt, at moren har den meste tid med barnet, og at det derfor også er naturligt at øremærke tid til moren, fordi moren har født barnet.

Man kunne jo have håbet, at de tanker var blevet ladet tilbage i 1950'erne og ikke var fulgt med som Venstres ideologiske ballast her 50 år senere. Men ikke desto mindre kan man konstatere, at Venstres familiemønstre også i 2006 er præget af et meget gammeldags familiemønster fra 1950'erne, som man desværre må sige ikke eksisterer særlig mange steder i dag. Men jeg må endelig huske at sige, at det eksisterer i Ajaxfamilie reklamerne.

Måske kan nogle af os huske de gyldne tider, når vi ser Ajaxreklamerne. Det er de reklamer, hvor mor går hjemme og har kjole på, det hele er meget nystrøget og fint, huset skinner og dufter af violer, børnene kommer hoppende ind fra haven og efterlader overhovedet ingen fodaftryk, fordi det hele er så perfekt, manden kommer hjem med en attaché taske i hånden og løsner sit slips, og moren kan gå hen og kramme manden uden overhovedet at krølle sin kjole. Den Ajaxfamilie eksisterede ifølge reklamerne i sin tid, men den eksisterer ikke i 2006, hvis den nogen sinde har eksisteret. De billeder, man kan se af den ideelle familie med faren, der arbejder ude, moren, der går hjemme, og børnene, der leger ude i haven og ikke efterlader fedtmærker nogen steder, eksisterer kun i cornflakesreklamer.

Virkeligheden i 2006 – den virkelighed, som moderne børnefamilier oplever i 2006 – er en helt anden. Det handler ikke om det frie valg for faren og moren, det handler nemlig om blokeringer for at lade faren være hjemme med barnet på grund af økonomisk ulighed. Familierne ved godt, at hvis faren går hjemme, så koster det et større løntab, fordi der her i 2006 stadig er forskel mellem den løn, moren tjener, og den, faren tjener. Derfor vælger familien af hensyn til familieøkonomien at lade moren tage barselorloven, fordi det koster flere penge, hvis det er faren, der bliver hjemme.

Vi ser også en arbejdskultur, hvor flere og flere unge mænd siger, at det er svært for dem at gå til deres arbejdsgiver og sige, at de gerne vil gå på barselorlov, fordi arbejdsgiveren ser fuldstændig mærkelig ud i hovedet. Her i 2006 ser vi stadig – det er til fru Inger Støjberg – at til ansættelsessamtaler bliver kvinder enten spurgt direkte, om de har planer om at få børn, eller der bliver spurgt indirekte: Jamen i dit cv har du jo ikke skrevet noget om, hvorvidt du vil have børn. Man spørger på forskellige måder, fordi man ved, at hvis kvinder får børn, er det dem, der vil gå hjemme, og ikke deres mandlige kolleger, som får 10 pct. mere i løn, og som arbejdsgiveren også har en forventning om bliver på arbejdspladsen. Arbejdskultur, traditioner og økonomi er nogle meget konkrete hverdagsproblemer, som forhindrer fædrene i at være hjemme sammen med deres børn, sådan som mange af dem faktisk har et ønske om.

Vi ved også fra forskellige undersøgelser – for at gå over i en anden boldgade, som måske lidt mere er min hjemmebane – at de steder, hvor fædre er fraværende fra hjemmet, det kan være på grund af skilsmisse, det kan være på grund af død, eller hvad det nu kan være, har især pigerne, ikke så meget drengene, men pigerne i de børnefamilier helt op til 40 pct. større risiko for at få depressioner og simpelt hen have det dårligere, end hvis faren er til stede. Jeg mener, det er 40 pct., så derfor er det helt oplagt, at vi netop i 2006 med den viden, det faktuelle kendskab og den dokumentation, vi har, sørger for at give børnene og fædrene mulighed for at være sammen med hinanden, så vi ikke kommer til at se reklamer med Ajaxfamilien med moren med den velstrøgne kjole, børnene, der hopper ind fra haven uden at efterlade mærker, og faren, der kommer hjem med attachétasken. Lad os sørge for, at det bliver en parentes i historien, for i den moderne familie i 2006 burde det lige så

vel kunne være sådan, at det er faren, der går hjemme og ser fin ud i velstrøget tøj, at børnene stadig ikke efterlader mærker, men at det er moren, der kommer hjem med attachétasken.

Kl. 14.40

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

Hvis vi kunne få de tilstande, synes jeg uægtelig, det lyder meget forjættende.

Men til fru Inger Støjberg vil jeg lige starte med at sige, at jeg ikke fatter – og nu synes jeg, det ville være rart, hvis fru Inger Støjberg hørte efter denne gang – hvordan fru Inger Støjberg kan sige, at jeg har snakket om 4 uger før fødslen. Jeg har overhovedet ikke nævnt det, og det vil man kunne gå tilbage og se. Jeg ved godt, at fru Inger Støjberg var travlt optaget af at tale med ministeren, og det er også i orden, men det har jeg faktisk ikke snakket om. Selv jer jo ikke så totalt idiot, at jeg mener, at faren kan komme på tale, så kunne vi ikke bare holde os til en diskussion, hvor vi erkender de enigheder eller uenigheder, vi har om spørgsmålet?

Moren har 2 tvungne uger efter fødslen, og derudover har moren efter fødslen 12 uger, der falder væk, hvis de ikke tages. Det, jeg ikke kan få ind i mit hoved, er, hvorfor faren ikke lige så godt kan få 12 uger, som falder væk, hvis de ikke tages. Hvad er forskellen på moren og faren i den situation? Jeg mener ikke, der er tale om frivillighed og fleksibilitet for morens vedkommende. Hun skal tage de 12 uger, ellers falder hammeren: Orloven falder væk. Det er der nogle begrundelser for, men der er ikke tale om frivillighed og fleksibilitet, og derfor kan jeg kun sige, at det, Venstres ordfører siger, ikke holder.

Nu skal jeg komme tilbage til, hvorfor Det Radikale Venstre mener, at der skal være tale om ligestilling. Det tror vi er fantastisk vigtigt af hensyn til børnene, og det er faktisk overhovedet ikke ligestilling for kvindernes vedkommende, vi taler om her. Det er ligestilling af hensyn til børnene, for vi ser ikke familierne som noget frit svævende, der kan gøre præcis, hvad de vil, men som en del af det samfund, de nu engang er i her og nu, i dette århundrede, på denne dag i år 2006.

I samfundet af i dag er det måske rigtigt, at DJØF'er stort set kan tage den orlov, de vil, men det har jo altid i højere grad været akademiker-

nes privilegium, end det har været andre steder. På alle mulige andre arbejdspladser er det faktisk ikke så nemt at få den orlov, man gerne vil have, og derfor er det heller ikke nemt for mændene at komme igennem med det. Dels skal man tage nogle diskussioner med arbejdsgiveren, dels er der nogle kulturelle normer, man skal bryde. Det var derfor, der i sin tid blev gennemført 2 uger til faren i forbindelse med fødslen, og jeg skal hilse og sige, at det jo sådan set ikke var Venstres og De Konservatives idé, der blev gennemført. Men man accepterede det i forbindelse med et større forlig, og tak til, at det var muligt at lave den slags dengang. Det er det jo ikke i dag.

Der blev i det mindste ikke pillet ved de 2 uger til fædrene, men det var selvfølgelig, fordi man ville give fædrene en reel mulighed, uden at man skulle forhandle om det med arbejdsmarkedets parter, og den mulighed skal man sådan set også give fædrene i dag. De skal have en reel mulighed af hensyn til børnene, de skal ikke forhandle med arbejdsgiveren og heller ikke forhandle med moren. Det sidste er især vigtigt i dag, og hvorfor er det så vigtigt? Jo, fordi familier jo ikke altid er den idyl, der snakkes om her.

Jeg tror, at en meget stor del af Folketingets familier også har været serielle familier – forstået på den måde, at man ikke nødvendigvis har holdt sammen med den samme partner hele livet og dermed er kommet i en skilsmisssituation. Ofte er der børn i forholdet, og hvad ser vi så i dag? faren har meget, meget svært ved at få den fælles forældremyndighed, hvis moren sætter sig imod det, og der er meget ofte tale om, at kvinden står i en magtposition, hvor hun stor set kan bestemme hele forløbet. Det er en diskussion, vi heldigvis skal have til efteråret, men det er jo realiteten, og derfor synes vi, det er vigtigt at sikre faren 12 uger for at give faren den reelle ligestilling over for børnene og over for moren, som han ikke har i dag.

Man skal ikke være tvunget til at forhandle med arbejdsgiveren, for det skal være en ret, man har, lige så vel som der er sikret en generel ret til barselorlov i vore dage; det havde man jo ikke i gamle dage. Jeg er så gammel, at jeg kun havde 6 ugers barselorlov, og det var ikke så nemt at få frygtelig meget mere, så det er jo godt, at orloven er blevet udvidet.

Det er nøjagtig de samme rettigheder, vi synes faren skal have i dag, fordi fædrene ellers er fantastisk dårligt stillet i forbindelse med skils-

missen. Al statistik viser, at det er svært for faren at få mulighed for at få et ordentligt forhold til børnene i tilfælde af skilsmisse. Alt kan lade sig gøre, hvis forældrene er enige, men hvis der er stor uenighed mellem forældrene, er faren reelt sat ud på et sidespor, og det er derfor, vi synes, at faren skal sikres den ret. Hvis faren har taget sine 12 uger, har han altså også større rettigheder i forbindelse med eventuelle domsafgørelser senere hen i tilfælde af skilsmisse.

Kl. 14.45

Vi synes, der skal være ligestilling: Moren har 12 uger, som hun skal tage, ellers bortfalder de, og faren har 12 uger, som han skal tage, ellers bortfalder de. Det er af simple ligestillingsmæssige grunde, vi synes, det skal være sådan.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Under debatten om dette forslag om en øremærkning af 12 ugers barselorlov til fædrene er der jo fremkommet mange givtige oplysninger, men der er også fremkommet mange besynderlige påstande. F.eks. er det lykkedes for Venstres ordfører at påstå, at den barselorlov, som vi har i dagens Danmark, er den mest fleksible barselorlov, man kan tænke sig, fordi det f.eks. er sådan, at der er 32 uger i ordningen til såkaldt fri afbenyttelse.

Hvis man i stedet for bare at se på teorier og ideer oppe i hovedet på nogle politikere ser på virkeligheden, er det sådan, at ud af disse 32 ugers såkaldt fleksibel barselorlov til fordeling mellem mænd og kvinder gør mændene brug af 0,6 uge – 0,6 uge! Og hvorfor gør de så kun det, kan man spørge sig selv. Er det, fordi mænd er dumme? Er det, fordi mænd ikke vil være sammen med deres børn? Eller er der nogle andre årsager?

Hvis man prøver at forholde sig til, hvad folk rundtomkring siger, er en af årsagerne, at det er svært for nogle mænd at få lov til at tage en barselorlov, som de som udgangspunkt ikke har ret til. Nogle steder er det stadig væk sådan i arbejdsgiverkredse, at man, om jeg så må sige, lader kvinden om at tage barselorloven. Det medvirker til en skævvridning, og dermed kan vi komme ind på, hvad der i virkeligheden er hele humlen i det forslag, vi har fremsat. Det handler om ligestilling, men det handler om andet og mere end ligestilling i forbindelse med barselor-

lov. Det handler om ligestilling i lønforhold, det handler om ligestilling i pensionsforhold, og det handler om generel ligestilling på arbejdsmarkedet.

Det er jo slående, at de steder, hvor man rent faktisk har indført øremærket barselorlov på mere end de 2 uger til mændene, har det virkelig ført til reel ligestilling, også når vi snakker løn og pension. Derfor er forslaget her andet og mere end bare et spørgsmål om ligestilling i forbindelse med barselorlov; det er et spørgsmål om en generel forbedring af ligestillingen på arbejdsmarkedet.

Under behandlingen af forslaget har vi været vidne til en mildt sagt uskøn forestilling fra ministerens og ministeriets side. I første omgang bad vi om svar på et forholdsvis enkelt spørgsmål om, hvad erfaringerne viste, og hvordan udviklingen havde været i Island, Norge og Sverige i forbindelse med deres indførelse af øremærket orlov. Svaret fra ministeriet var, at det kunne man ikke finde ud af, og efter min bedste overbevisning afspejler det svar et ministerium og en minister, som er inkompetente, og som ikke er interesserede i en reel og fair behandling af oppositionens beslutningsforslag.

Når en tilfældig journalist bare ved at ringe til Danmarks Statistik kan få de reelle tal, kan det jo godt undre, at det ministerium, der har ansvaret for barselorlovområdet, for det første ikke er i stand til at slå op i en bog, som man har stående i ministeriet, og for det andet ikke er i stand til at finde telefonnumrene til de relevante myndigheder i Island, Norge og Sverige. Det er andet og mere end bare en tilfældig fejl, det er udtryk for, at man ikke har styr på sit eget område.

Kl. 14.50

Alle, der har beskæftiget sig med emnet barselorlov i bare kort tid, ved, at de gode barselorlovsordninger i de andre nordiske lande har haft en effekt. Vi ved, at de har haft en effekt i forbindelse med at opnå ligeløn og i forbindelse med fordelingen af barselorloven. De nøjagtige tal har vi langt om længe kunnet få fra ministeriet, nemlig umiddelbart før forslaget her oprindeligt skulle have været andenbehandlet.

Og hvad det er så, de tal siger? De tal siger, at udviklingen entydigt tyder på, at i de lande, hvor man har en øremærket barselorlov til mænd, vil mænd og kvinder stadig tage lige så lang barselorlov tilsammen som i dag, men barselorloven vil bare blive bedre fordelt. Det er mest udtalt i Island, hvor det i dag er sådan, at over en fjerdedel af alle barselorlovsuger bliver

taget af mænd, i modsætning til i Danmark hvor kun 5-6 pct. af barselorloven bliver taget af mænd.

Når man sammenholder de tal med, at ministeren ikke var i stand til eller ikke ville give os tallene i første omgang, kan det ikke andet end efterlade en mistanke om, at der fra ministerens side, fra regeringens side, fra regeringspartiernes side og fra Dansk Folkepartis side ikke var interesse for, at tallene kom frem og kunne blive brugt i debatten. Om der er tale om dumhed eller forbrydelse, skal jeg lade være usagt, men efter min mening må en af tingene være tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 50 (S, RV, SF og EL) stemte for, 60 (V, DF og KF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 109:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af Fødevarestyrelsen med henblik på at sikre fødevarerikigheden og fødevarerikollen i Danmark.

Af Jens Peter Vernersen (S), Elisabeth Geday (RV), Kristen Touborg (SF) og Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsat 31/3 2006. Første behandling 27/4 2006. Betænkning 23/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Peter Vernersen (S):

Vi er kommet til anden og sidste behandling af beslutningsforslag nr. B 109 om at tilføje fødevarerikollen 60 mio. kr. ekstra.

Som vi ser det, har regeringen sammen med Dansk Folkeparti svigtet fødevarerikollen i den tid, de har haft regeringsmagten, altså siden